

DOKUMENT 1

Kvalitet af uddannelsesstatus

Projektet: Digital understøttelse til ungeinddragelse i Den Kommunale Ungeindsats (KUI)

Et af projektets formål er at "Aflære kvaliteten af data i Ungedatabasen om den unges uddannelsesmæssige status". Under afklaringen af dette har vi i projektet talt med kommuner og leverandører om alle statusser.

Nærværende dokument behandler derfor først og fremmest uddannelsesstatus, men også kort øvrige statusser de unge kan have – og som er relevante for den kommunale ungeindsats - fx om den unge er i arbejde, i forsvaret osv.

Nærværende dokument er en gennemgang af kvaliteten af data omkring uddannelsesstatus i Ungedatabasen, samt identificering af mulige tiltag til forbedring.

Indholdsfortegnelse

1	UDDANNELSESSTATUS	2
1.1	UDDANNELSESSTATUS.....	2
1.2	KRAV TIL INDBERETNINGER.....	3
1.3	GRUNDSKOLE	3
1.4	FORBEREDENDE FORLØB.....	4
1.5	UNGDOMSUDDANNELSER	5
1.6	VIDEREGÅENDE UDDANNELSER	6
1.7	SAMLET VURDERING AF KVALITET AF UDDANNELSESSTATUS	7
1.8	UDDANNELSESSTATUS I FORHOLD TIL EN EVT. UDSILLING AF DATA OVERFOR UNGE	10
2	ØVRIGE STATUSSER.....	10
2.1	BESKÆFTIGELSE	10
2.2	FORSVARET MM.	11
3	ANBEFALINGER TIL TILTAG	12
3.1	IMPLEMENTERINGSINDSATS OVERFOR UDDANNELSESINSTITUTIONER	12
3.2	FORBEDRINGSTILTAG I FORHOLD TIL UNGEDATABASEN	12
3.3	BEDRE TVÆRGÅENDE FÆLLES FORSTÅELSE	13
3.4	BEDRE UNDERSTØTTELSE PÅ TVÆRS AF KOMMUNER	13

1 Uddannelsesstatus

Ifølge lov om den kommunale ungeindsats skal kommunen (KUI) opsøge og vejlede alle unge under 25 år, der ikke er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

Derudover har jobcentret eller KUI (afhængigt af ansvarsfordelingen i den enkelte kommune) ansvaret for vejledning af unge med uddannelsespålæg, indtil de unge fylder 30 år.

Informationer om de unges uddannelsesstatus kan findes i Ungedatabasen (UDB), der drives af styrelsen for it og læring (STIL). Ungedatabasen anvendes bl.a. af uddannelsesinstitutioner til at indberette oplysninger om unges uddannelsesforløb fra uddannelsesinstitutionernes studieadministrative systemer. Hvorefter data udstilles, og kan afhentes af kommunale fagløsninger.

Som beskrevet i Dokument 0 – Resumé, har projektet undersøgt kvaliteten af data omkring uddannelsesstatus gennem interviews med medarbejdere i KUI indsatsen i fem kommuner, interviews med leverandøren bag den mest anvendte KUI løsning i kommunerne (Uno UNG) samt med STIL, der har ansvaret for Ungedatabasen.

1.1 Uddannelsesstatus

En vurdering af kvaliteten af Uddannelsesstatus i Ungedatabasen kræver en forståelse for statusbegrebet.

Ungedatabasen modtager hændelser fra de studieadministrative systemer fra grundskoler, forberedende forløb, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Hændelser der viser, de oplysninger, den enkelte uddannelsesinstitution registrerer om den unge på det tidspunkt.

Fx om den unge er optaget på en uddannelse, om den unge har afbrudt en uddannelse, om den unge har gennemført en uddannelse osv.

For nogle unge er dette forløb en lineær proces

- Den unge er optaget på institution A
- Den unge har afbrudt eller færdiggjort en uddannelse på institution A

Men for mange unge under KUI-indsatsen (unge der ikke har, eller er i gang med en ungdomsuddannelse) vil hændelserne typisk være mindre entydige fx

- Den unge følger 9. klasse på skole A
- Den unge er optaget på Ungdomsuddannelse 1
- Den unge er optaget på Ungdomsuddannelse 2

Hvilket sandsynligvis betyder, at det er sommer og den unge stadig er registreret som elev i 9. klasse, fordi grundskolen endnu ikke har opdateret, at eleven har færdiggjort sin grundskoleuddannelse.

At den unge har søgt ind på to forskellige ungdomsuddannelser, der endnu ikke har registreret, om den unge har påbegyndt uddannelsen hos dem. Det kan evt. også betyde at den unge har kontaktet en helt 3 ungdomsuddannelse, der havde en tom plads, og er startet der, men at det endnu ikke er registreret af Ungdomsuddannelse 3.

Alternativt kan det også betyde, at den unge ikke går på nogen af ungdomsuddannelserne, men i virkeligheden er i arbejde, idet oplysninger om Skatteindtægter først kommer med mindst 1 måneds forsinkelse – læs evt. afsnit 2.1 vedrørende beskæftigelsesstatus.

Det betyder, at den samlede status for en ung skal tolkes for at give et præcist billede af den unges Uddannelsesstatus på et givent tidspunkt, og at det af og til ikke vil være muligt at give et præcist billede, da tolkningen også afhænger af, hvor hurtigt de forskellige grundskoler, uddannelsesinstitutioner og øvrige indberettende systemer registrerer hændelserne. Eller evt. hvor ofte den løsning kommunerne anvender henter hændelserne, og hvor meget de tolker på hændelserne.

For at se nærmere på kvaliteten af uddannelsesstatus og forståelsen af denne vil vi i de kommende afsnit se på de krav der stilles til indberetninger og kvaliteten af det indberettede set fra kommunernes side.

1.2 Krav til indberetninger

Generelle krav for alle indberetninger af uddannelsesaktiviteter:

Uddannelsesinstitutioner og andre udbydere af uddannelsesaktiviteter skal bl.a. indberette nedenstående til Ungedatabasen:

- datoen for, hvornår en ung er optaget på et uddannelsesforløb
- datoen, hvor den unge afbryder, eller
- datoen, hvor den unge gennemfører uddannelsesforløbet.
- risiko for frafald

Indberetningerne skal foretages **dagligt** og uden unødigt forsinkelse.

Optaget skal tidligt indberettes 3 måneder før den pågældende uddannelse påbegyndes.

En række uddannelsesinstitutioner indberetter via deres studieadministrative system, men det er også muligt at indberette manuelt for skoler, der ikke har et studieadministrativt system. En manuel indberetning sker via en brugergrænseflade, hvor CPR-nr. og hændelser oprettes manuelt.

1.3 Grundskole

På grundskoleområdet er der bl.a. følgende krav til indberetning til Ungedatabasen:

- Uddannelsesinstitutioner, dvs. alle folkeskoler og frie privatskoler, der udbyder undervisning til og med 9. klassetrin skal indberette enten via en snitflade eller manuelt.
- Indberetning af 10. klassetrin og følgende trin kan indberettes gennem samme snitflade, men skal, i det omfang det er muligt, indberettes gennem en særskilt snitflade til forberedende forløb, hvilket betyder at der kan forekomme indberetninger om hændelser for 10. klasse gennem to forskellige snitflader, afhængigt af det studieadministrative system eller den enkelte uddannelsesinstitution.

Ungedatabasen udstiller derefter data til kommunerne, og her gælder også forskellige regler i forhold til hvilke hændelser der kan hente, fx kan kommunen kun hente hændelser til deres KUI-løsning (fx Uno UNG) på grundskoleområdet (dvs. folkeskoler og privat og specialskoler) for unge, hvor den unge ifølge CPR-registret har bopælsadresse i kommunens område.

KOMB:T

Kommunen vil også have mulighed for at få indsigt om unge, som ikke har bopæl i kommunen, men hvor institutionen ligger indenfor kommunens område, dog ikke, hvis det drejer sig om visse private skoler som fx efterskoler.

Samlet set betyder det, at kommunerne alene baseret på reglerne, vil kunne opleve forskellige data.

1.3.1 Kvalitet

Kvaliteten af data fra grundskoleområdet vurderes at være meget afhængig af den eller de uddannelsesinstitutioner data, kommer fra. Vi har hørt udsagn som:

På nogle skoler er det en manuel proces at indberette til Ungedatabasen. Skolesekretæren skal trykke på en knap for at få data indberettet. Hvis de glemmer det, får vi først data senere.

Når vi kigger på hændelserne for en given ung, så kigger vi også på, hvor data kommer fra, nogle gange ved vi, at hvis der er søgt optagelse på en specifik skole, så får vi først informationer om optaget langt senere.

Nogle skoler fx efterskoler har vist nok tre måneder til at opdatere status (om eleven er optaget).

Nogle privatskoler er meget længe om at opdatere status på, om eleven har afbrudt deres uddannelse.

Nogle skoler indberetter en "afsluttet uddannelse" i stedet for en "afbrudt uddannelse", og vi kan derfor ikke altid stole på, om det er det ene eller det andet.

Hvis der er mistanke om frafald skal vi reagere indenfor en meget kort tidsfrist (5 hverdage for 15-17 årige), men ofte får vi slet ikke nogen information om mistanke om frafald, før den unge er "smidt ud" af institutionen.

1.4 Forberedende forløb

De forberedende forløb er defineret som 10.-12. skoleår, EUD 10, 20-20 ordning, forløb på daghøjskole, højskole, produktionsskole, frie fagskoler, danskuddannelse samt aktiviteter aftalt med KUI-center.

Uddannelsesinstitutioner, som varetager den form for undervisning skal indberette gennem en selvstændig snitflade, underlagt de generelle krav som beskrevet i 1.2 Krav til indberetninger.

1.4.1 Kvalitet

Kvaliteten af data fra disse institutioner vurderes også at være meget afhængig af den enkelte institutions indberetningspraksis.

Fra kommunerne har vi hørt:

Om problemer med indberetning fra de lokale 10 klasser, der indberetter forkerte koder – fx omkring afbrudt uddannelse, hvor der i stedet for afbrudt uddannelse nogle gange indberettes afsluttet uddannelse.

En kommune nævnte, at de stort set aldrig fik meldinger om risiko for frafald fra 10. klasse centrene.

Skolerne har generelt ikke samme registreringspraksis og derfor kan der være stor forskel på hvor meget eller hvor lidt man kan stole på data.

En kommune fortalte også at de opfatter data som værende forkerte omkring skiftet mellem 9 og 10 klasse, da det ikke optræder som et skift i klassetrin, men som et skift af uddannelse. Det kan her måske dreje sig om, at data netop indberettes via to forskellige snitflader, eller løsninger, og derfor måske optræder som optagelse på en ny uddannelse i stedet for et skift af klassetrin.

1.5 Ungdomsuddannelser

På ungdomsuddannelsesområdet har uddannelsesinstitutioner, som varetager undervisning på ungdomsuddannelsesområder såsom STX, HHX, HTX, EUD, EUX, KUU og EGU pligt til at indberette de forskellige uddannelseshændelser.

Der er dog også undtagelser og specialregler fx

- Indberetningerne skal vedrøre forløb, som har en varighed på mindst 6 uger. Det betyder, at uddannelsesinstitutionen ikke skal indberette for fx brobygningselever, eller for eksamenstilmeldte, som ikke er tilmeldt undervisning.
- Hvis den unge søger en læreplads efter gennemført grundforløb på en erhvervsuddannelse, så har den unge 1 måned til at finde en læreplads, og her skal der derfor først indberettes et afbrud i uddannelse, hvis den unge ikke har fundet en læreplads 1 måned efter gennemført grundforløb.
- Indberetning af optagelsesprøver. Hvis den unge skal til optagelsesprøve, så skal der indberettes et optag, og hvis den unge ikke optages, skal der indberettes et afbrud.

1.5.1 Vurdering af kvalitet

Kvaliteten af data fra ungdomsuddannelsesområdet vurderes ligesom på grundskole og det forberedende niveau at afhænge af de studieadministrative systemer, indberetningerne kommer fra og af registreringspraksis.

Fra STIL har vi hørt, at de for nogen år lavede en kontrol af data i forhold til Lectio, der anvendes på STX mv., og her stemte 99,78 % af registreringerne i Lectio overens med registreringerne i Ungedatabasen.

Fra STIL har vi også hørt, at der er problemer med fx Erhvervsuddannelsesområdet. Her er der fx typisk overensstemmelse mellem det studieadministrative system og Ungedatabasen, når den unge først går på et skoleophold og derefter skal finde praktik, mens der næsten altid er fejl i registreringer, når den unge starter i praktik og derefter kommer på skoleophold. I sidstnævnte tilfælde bliver den unge ofte først registreret korrekt som værende under uddannelse, når han/hun starter på første skoleophold.

Fra Uno UNG hører vi også, at der er problemer i forhold til overgangen mellem skoleophold og praktik på erhvervsuddannelsesområdet. Her fortæller Uno UNG at de ofte får meddelelser om, at de unge har

afsluttet uddannelsen, når de afslutter grundforløbet, men i realiteten er det kun grundforløbet de unge har afsluttet, hvorefter den unge har 1 måned til at finde en praktikplads.

Uno UNG fortæller også, at der er udfordringer omkring data i forbindelse med optagelsesprøver. Her oplever de at en ung der skal til optagelsesprøve korrekt bliver overført til dem som optaget, men at skolerne herefter anvender forskellig praksis i forhold til at registrere, at eleven ikke har bestået. Fra nogle skoler modtager de annulleringer og fra andre skoler en afslutning. Uno UNG har vanskeligt ved at tolke dette, da de ikke kan udlede:

- om eleven ikke er dukket op til optagelsesprøven
- om eleven ikke har bestået optagelsesprøven
- om eleven har bestået og derefter ikke er dukket op til uddannelsesstart
- eller om eleven har bestået, er dukket op til uddannelsesstart og derefter er droppet ud efter 2-3 dage

Og da kommunerne (KUI) skal reagere forskelligt er det vigtigt for dem at kende den forskel.

Fra kommunerne har vi hovedsageligt hørt udsagn om problemer med frafaldsinformationer, fx udsagn som:

Data fra ungdomsuddannelserne kan være til at stole på, men de kan have forskellig praksis og fx indberette "koderne" forkert fx om der er tale om at eleven har gået på skolen i 2 dage eller aldrig er dukket op. Korrekt information på dette område er vigtigt for KUI-vejlederne i forhold til deres behandling/vejledning af den unge, og for den unges fremtidige muligheder (man har kun x antal forsøg på en ungdomsuddannelse).

Forskellige formodninger om, at årsagen til, at der modtages frafald meget sent fra en del ungdomsuddannelser kunne skyldes, at ungdomsuddannelserne kan have en interesse i at have eleven registreret så længe, at det udløser et taxameter tilskud. Det er naturligvis rygter, men noget vi hørte gentagne gange.

1.6 Videregående uddannelser

Uddannelsesinstitutioner, som varetager undervisning på videregående uddannelsesniveau skal ligeledes indberette til UDB. Dvs. uddannelser som ikke er en ungdomsuddannelse eller karakteriseres som forberedende undervisning.

Lov om kommunal ungeindsats og kontanthjælpsreformen omhandler alle unge fra 15 til og med 29 år, og det er uddannelsesinstitutionernes pligt at indberette om ændringer i disse unges uddannelsesforløb på videregående uddannelsesniveau.

Indberetningerne skal vedrøre forløb, som har en varighed på mindst 6 uger. Dette tolkes i forhold til videregående uddannelser som fuldtidsuddannelser, og ikke fx ÅU (Åben Uddannelse).

1.6.1 Vurdering af kvalitet

Vi har generelt ikke hørt så mange udfordringer i forhold til kvaliteten af data fra Ungedatabasen i forhold til data fra de videregående uddannelser. Det skyldes til dels, at data vedrørende optag og frafald fra videregående uddannelser generelt ikke er interessant for KUI-indsatsen, idet forpligtigelsen her ophører, når den unge har afsluttet en ungdomsuddannelse.

Der hvor data fra de videregående uddannelser bliver interessant er specielt i forhold til udenlandske studerende, studerende fra Færøerne og Grønland mv.

I forhold til udstillingen af data fra Ungedatabasen, kan KUI indsatsen i kommunerne her hente informationer om unge, der er bosat i kommunen eller hvor uddannelsesinstitutionen ligger i kommunen. Det betyder fx, at KUI-indsatsen i kommunen kan modtage informationer via deres fagløsning (fx Uno UNG) om unge, der har påbegyndt en videregående uddannelse i kommunen, men samtidigt ved kommunen ikke andet om den unge. Eksempelvis fordi den unge endnu ikke har meldt flytning til kommunen, og kommunen derfor ikke får oplysninger fra CPR i Uno UNG.

Tilsvarende kan de i KUI-indsatsen via Ungedatabasen få informationer om, at en ung er droppet ud af en videregående uddannelse fra en uddannelsesinstitution, der ligger i kommunen, men hvor der ikke findes oplysninger om, hvorvidt den unge har en ungdomsuddannelse, fordi de unge kommer fra udlandet eller fx Færøerne eller Grønland. Her giver det vanskeligheder for KUI-indsatsen at afgøre, om de har en forpligtigelse overfor den unge eller ikke.

Vi har ikke hørt udsagn fra kommunerne, der tyder på at data ikke indberettes korrekt, eller ikke er i tilstrækkelig kvalitet. Der er formentlig i højere grad tale om, at de data, der er tilgængelige for KUI-indsatsen fra Ungedatabasen ikke er tilstrækkelige til at afgøre, om der er behov for en indsats eller ikke.

1.7 Samlet vurdering af kvalitet af uddannelsesstatus

Det er reelt ikke muligt for KUI vejledningen at afgøre om en ung er i KUI målgruppen ud fra de hændelser, der kommer fra Ungedatabasen.

Det skyldes flere forhold:

1.7.1 Manglende indberetninger

I mange tilfælde sker den lovbestemte indberetning reelt ikke til Ungedatabasen.

I henhold til "Bekendtgørelse af lov om kommunal indsats for unge under 25 år" § 12 c. gælder:

Når en ung under 25 år, der har opfyldt undervisningspligten, men ikke gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, **optages på, afbryder eller gennemfører** et skole- eller uddannelsesforløb, skal uddannelsesinstitutionen underrette kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den unge er tilmeldt folkeregisteret. Underretning gives tillige, hvis uddannelsesinstitutionen **vurderer, at der er en overhængende risiko for, at den unge afbryder** et skole- eller uddannelsesforløb.

Vi har fra alle kommuner hørt, at de ikke altid modtager disse oplysninger, modtager dem meget forsinkede eller modtager dem med mange fejl. Specielt er der enighed blandt kommunerne om, at de meget sjældent modtager information om risiko for frafald. Det mest almindelige er, at de først får informationen i form af en hændelse om afbrud.

1.7.2 Manglende incitament og fokus på korrekt opdatering

Vi hører fra både STIL og kommunerne, at der kan være uhensigtsmæssige arbejdsgange på uddannelsesinstitutionerne, der bevirker at hændelser ikke indberettes rettidigt. Det kan bero på en række forskellige forhold:

KOMB:IT

It-understøttelsen kan være ringe, forstået på den måde, at det i nogle undervisningsadministrative systemer er en manuel proces (fx et tryk på en knap), at sørge for at der indberettes til Ungedatabasen. Den form for understøttelse kræver fokus på indberetning fra brugerne, samt at de følger en bestemt arbejdsgang. Ud fra samtaler med STIL vurderes det heller ikke, at der er en konsistent opfølgning på, om der indberettes fra alle skoler, om der indberettes løbende og om omfanget af indberetningerne må formodes at passe med institutionens størrelse.

Vi hører også, at kommunerne oplever en manglende forståelse fra uddannelsesinstitutionernes side, af formålet med indberetningerne. At kommunens KUI-afdeling oplever, at det er deres opgave at kontakte skolerne og hjælpe dem med at forstå, vigtigheden af de data de indberetter, og at skolerne retter op, når de har taget kontakt nogle gange og forklaret processen. Uden dog at have talt med uddannelsesinstitutioner vurderer vi derfor, at en forståelse for det tværfaglige samarbejde og skolernes andel i dette, også kan mangle på uddannelsesinstitutionerne.

Fra STIL ved vi, at data fra fx et uddannelsesadministrativt system på STX-området er 97, 8 % korrekt, mens vi hører fra kommunerne at data fra efterskoler, mindre private skoler osv. kan være af meget svingende karakter. Vi hører også at kommunerne ikke opfatter fx data om frafald fra ungdomsuddannelser som værende korrekt

Igen kan dette skyldes it-understøttelsen (at de store aktører har it-understøttelse, der automatisk sørger for indberetninger, mens de mindre aktører måske indberetter manuelt) og forståelse/fokus for det tværfaglige samarbejde, idet det må formodes at skolesekretærer på store uddannelsessteder har større båndbredde til at forstå alle aspekter af krav/behov, mens en skolesekretær på en mindre privat friskole eller en efterskole formentlig skal dække over rigtig mange funktioner.

1.7.3 Opbygningen af Løsningen/løsningsarkitekturen

Der kan hentes hændelser fra Ungedatabasen, og disse hændelser kommer i den rækkefølge, de er blevet modtaget fra de forskellige bagvedliggende systemer. Disse bagvedliggende systemer kan også annullere og ændre data tilbage i tiden fx ved fejl. En sådan model vil altid lægge et vist ansvar for tolkning enten på det modtagende systems side, eller på de medarbejdere der arbejder med data i det modtagende system. Vi hører fra kommuner, at Fasit viser lange lister af hændelser, der kan være svære at forstå, og vi hører fra Uno UNG, at de "tolker data" og viser statusser og forløb, men til gengæld ikke automatisk kan håndtere annulleringer og rettelser tilbage i tid.

Vi hører også fra flere kommuner, at de unges historik kan være rodet og forkert, og vi hører mange fortællinger om mangelfuld genopretning af de data.

Vi hører også, at der opstår problemer med data ved skift af uddannelsesadministrative systemer, at der opstår problemer ved skift af KUI-løsninger i forbindelse med konvertering, og at der opstår problemer, når unge flytter til og fra kommuner. Det sidste skyldes basalt set, at tilflytningskommunen først får hændelser om den unge, når den unge har flyttet folkeregisteradresse til kommune, hvilket kan betyde at en hændelse som skoleskift eller advarsel om frafald kan være tilgået fraflytningskommunen og dermed ikke den kommune, der skal tage sig af situationen.

En del af ovenstående problemer, er naturlige at opleve i hændelsesbaserede systemer, specielt hvis hændelserne kommer fra mange forskellige kilder, og den type systemer kræver typisk tæt opfølgning og/eller mulighed for jævnlige at trække nye konsoliderede data, fx at kunne trække en opdateret historik.

I den forbindelse skal det nævnes, at i henhold til STIL's dokumentation af Ungedatabasen, er det muligt at hente en opdateret historik, hvor annullerede hændelser er frasorteret. Hvilket betyder at det

i forhold til en evt. ny løsning til udstilling af data for unge, burde være muligt at hente en opdateret status/historik, hver gang den unge logger på.

1.7.4 Manglende oplysninger i UDB i forhold til de reelle behov

En anden problemstilling ser ud til at knytte sig til de muligheder, der er for at indberette oplysninger til Ungedatabasen set i forhold til de faktiske behov illustreret i nedenstående eksempler:

Ungedatabasen giver mulighed for at registrere følgende tre forhold (svarende til de krævede i lovgivningen)

- datoen for, hvornår en ung er optaget på et uddannelsesforløb
- datoen, hvor den unge afbryder, eller
- datoen, hvor den unge gennemfører uddannelsesforløbet.

Det betyder fx. at det ikke er muligt at oplyse om den pause, der kan opstå mellem skoleforløb og praktik, hvor den unge har en måned til at finde en praktikplads efter afsluttet skoleforløb. Forståelsen af den "pause" skal dermed ligge hos aftager af informationerne, dvs. enten i modtagersystemet, eller hos brugeren.

Det samme gælder flowet i forbindelse med optagelsesprøven, hvor ungdomsuddannelserne skal registrere et optag i forbindelse med afholdelse af optagelsesprøven, men ikke kan registrere detaljeret i forhold til om den unge udeblev fra optagelsesprøven, eller ikke bestod optagelsesprøven. Det kræver, at modtager skal kunne gætte eller tolke, om den unge er optaget eller til optagelsesprøve, og gætte eller tolke om den unge har afbrudt en uddannelse eller ikke bestået en optagelsesprøve.

Der ligger også en uklarhed i, at optagelse på en uddannelse må registreres op til 3 måneder før (når eleven bliver optaget), men der kan ikke registreres at eleven reelt er fremmødt. Her sker der først en registrering, hvis eleven afbryder sin uddannelse eller er frafaldstruet. Det betyder igen, at data skal tolkes, og reelt er det ikke afspejlet i Ungedatabasen, hvad den unge foretager sig, fra de er optaget på en uddannelse og indtil uddannelsesinstitutionen registrerer, at de har afsluttet uddannelsen, har afbrudt eller er frafaldstruet.

Der mangler umiddelbart også informationer fx i forhold til udenlandske studerende, hvor Ungeindsatsen har behov for at vide om de udenlandske studerende, der afbryder en videregående uddannelse, allerede har en ungdomsuddannelse.

Derudover er der en begrænsning i, at skolekommunen ikke kan få oplysninger om aktiviteter på efterskoler, men om dette udgør et reelt problem, har vi ikke fået afdækket.

Man kan ud fra ovenstående konkludere, at der muligvis er et misforhold mellem de informationer, der reelt er behov for i KUI-indsatsen og de informationer, der kan indberettes til Ungedatabasen, og derfor kan stilles til rådighed. Et misforhold, der ikke nødvendigvis skyldes at kvaliteten af data i Ungedatabasen er god eller dårlig, men mere beror på, at de data, der kan indberettes ikke er tilstrækkeligt præcise til at opfylde behovet, og derfor enten helt mangler eller skal tolkes.

1.8 Uddannelsesstatus i forhold til en evt. udstilling af data overfor unge

Ovenstående gennemgang af kvaliteten af uddannelsesstatus i Ungedatabasen forholder sig først og fremmest til den kommunale KUI-indsats opfattelse af kvaliteten, og dermed sagsbehandlerens behov og udfordringer.

Den kommunale KUI-indsats har naturligvis først og fremmest øje for deres egne behov i forhold til deres forpligtigelser og daglige arbejde. Fx forpligtigelsen til at kontakte den unge hurtigst muligt efter der opstår en mistanke om frafald.

En vurdering af kvaliteten af uddannelsesstatus i forhold til en udstilling af data overfor den unge selv, må formodes at have et lidt andet fokus, da den unge fx ikke er i tvivl om, om han/hun er startet på én uddannelse fremfor en anden, eller er droppet ud af en uddannelse.

Hvis den unge derfor skal logge på en løsning og se sin status, så er der ikke samme tidskritikalitet i at den unge ser i en grænseflade, at han/hun er blevet optaget på to uddannelser, og godt selv ved at han/hun er startet på den ene. Formentlig kan den unge godt abstrahere fra, at disse oplysninger ikke er 100 % opdateret. Flere kommuner udtaler også, at de unge altid kender deres historik, og det er de unge man spørger, hvis man er i tvivl om, om historikken er korrekt. Så det er ikke sandsynligt, at de unge selv har det store behov for at se deres "uddannelseshistorik".

En udstilling af data overfor unge vil heller ikke behøve at basere sig på en daglig hentning af hændelser fra UDB, men kunne i stedet hente en samlet historik via UDB's udstilling af data for et enkelt CPR.nr, hver gang den unge logger på, hvormed problemet med rettelser tilbage i tiden og annulleringer også kunne elimineres.

2 Øvrige statusser

KUI-indsatsen i kommunerne er ikke kun interesseret i Uddannelsesstatus. Der er en række andre informationer, der også kan betyde, at det er acceptabelt at den unge pt ikke er i uddannelse eller har fuldført en ungdomsuddannelse fx

- At den unge er i arbejde over et vist antal timer om ugen
- At den unge aftjener værnepligt
- At den unge afsoner

Vi har ikke i denne undersøgelse fokuseret på disse forhold, men vil alligevel kort nævne de forhold vi har fået oplyst.

2.1 Beskæftigelse

Ungedatabasen udstiller informationer om, hvorvidt den unge er i beskæftigelse eller ikke, via hændelser, der indeholder information om bl.a. beskæftigelsesgraden.

Af ungedatabasens dokumentation fremgår, at hændelserne kommer ved skift fx ved skift mellem deltids og fuldtidsbeskæftigelse, og ikke kan opfattes som en historik med start og slutdatoer.

Data hentes fra elndkomst registeret på alle unge i aldersgruppen 15-24 år, der **ikke** enten er i uddannelse eller i en beskæftigelsesindsats, eller allerede har en ungdomsuddannelse.

KOMB:T

Beskæftigelsesgraden beregnes i Ungedatabasen ud fra en foruddefineret timesats for deltidsbeskæftigelse for aldersgrupperne.

Derudover leverer Ungedatabasen også informationer om beskæftigelsesindsatser i jobcentre, såsom uddannelsespålæg, praktik mv., der indberettes fra STAR.

2.1.1 Vurdering af kvalitet

Fra kommunerne i vores undersøgelse har vi hørt, at specielt data omkring beskæftigelse ofte er forkert og ofte kommer alt for sent. Kommunernes opfattelse er, at det ofte er 3 måneder forsinket, mens vi hørte fra andre, at data kom ca 6 uger efter den reelle hændelse havde fundet sted, idet data var baseret på indberetninger af løn.

Vi har hørt udsagn fra forskellige parter, såsom:

- Skats udregning af beskæftigelsesgrad er ”sær” i forhold til skift fra fuldtid til deltid
- ”Oplysninger fra skat virker ikke til at være brugbare. Mange unge har ingen data fra skat, selv om der i SAPA fremgår oplysninger om arbejde.”
- ”Det vi får ind, kan vi ikke altid stole på, der kan sagtens gå 3 mdr. Kollegerne kigger derfor i andre fagsystemer i kommunen”

Umiddelbart virker det til, at der ikke er en fælles forståelse for hvilke data, der er til rådighed. Hvordan disse data kan/skal tolkes, samt hvilke data, der er nødvendige for at kunne agere korrekt i forhold til lovgivningen.

Der er en misforstået opfattelse på modtager siden, både fra leverandøren af it-løsningen og fra de kommunale medarbejder af, at data om de unges beskæftigelse kommer direkte fra Skat inklusiv beregningen af beskæftigelsesgraden. Der er også en forståelse af, at data fra indkomst, enten direkte eller via SAPA er bedre og mere opdaterede.

Data kommer i realiteten fra indkomst, men bliver bearbejdet af Ungedatabasen, inden det leveres til kommunerne. Hvis denne bearbejdning eller eventuelle tidsforsinkelse involveret heri reelt giver kommunerne en større usikkerhed, kunne det overvejes at se på den databearbejdning og/eller gøre en indsats for at skabe bedre forståelse for databearbejdningen, hvis man når frem til, at den er korrekt.

Det reelle behov i kommunernes KUI-indsats er konkret information om, hvornår en ung bliver ansat og hvad den unges aftalte arbejdstid er. Hvis den reelle information ikke kan fremskaffes, kunne der også laves en informationsindsats i forhold til frustration medarbejderne oplever, når de tror de kan få informationer om noget, de reelt ikke kan få information om.

2.2 Forsvaret mm.

Ungedatabasen indeholder også informationer fra forsvaret og andre kilder, men under vores interviews med kommuner og leverandøren af UNO Ung var det ikke vores indtryk, at disse informationer blev benyttet. Da det heller ikke var et fokus for vores analyse, noterede vi os blot, at KUI-indsatsen i kommunerne savnede opdaterede og korrekte informationer om unges ophold i forsvaret, i kriminalforsorgen mv.

Derudover noterede vi også, at STIL også pegede på data fra bl.a. forsvaret som værende usikre, da forsvaret ikke har et system, der indberetter status direkte til UDB. Status er i stedet baseret på lønoplysninger fra forsvaret, i stil med lønoplysningerne fra Skat.

3 anbefalinger til tiltag

3.1 Implementeringsindsats overfor uddannelsesinstitutioner

Der er et generelt behov for en implementeringsindsats overfor uddannelsesinstitutioner for at styrke kvaliteten af uddannelsesstatus. Der ser ud til at være et generelt problem omkring rettidig information om risiko for frafald fra hovedparten af uddannelsesinstitutionerne.

I forhold til indberetning om optagelse og færdiggørelse er billedet mere broget. Fra nogle typer af uddannelsesinstitutioner er kvaliteten af data meget høj og fra andre meget lav. Det virker ikke umiddelbart til at skyldes en generel manglende forståelse af, at der skal indberettes. Det ser snarere ud til at skyldes en manglende fælles forståelse for, hvad forskellen på et afbrud og en gennemførelse er, eller manglende mulighed for at kunne oplyse om den reelle status. Fx når en ung har fuldført et skoleforløb, men ikke har fundet en praktikplads endnu.

Der anbefales derfor en kombination af

- Øget fokus i forhold til ledelseslaget på uddannelsesinstitutionerne omkring deres forpligtigelse til at indberette (specielt risiko for frafald), samt opfølgning på, i hvor høj grad det sker.
- En informationsindsats overfor personalet på uddannelsesinstitutionerne omkring formålet med indberetningen og deres ansvar i den fælles forpligtigelse til at hjælpe de unge på KUI-området.
- Information, retningslinjer og oplysning til uddannelsesinstitutioner om den reelle betydning og tolkning, der lægges ned over de data de indberetter.
- Evt. en kortlægning af, hvilke uddannelsesadministrative it-systemer, der sikrer en god automatisk indberetning, og anbefalinger til øvrige uddannelsesadministrative it-systemer om at foretage samme automatiske indberetning.
- Evt. en særlig indsats overfor små uddannelsesinstitutioner, efterskoler mv. for at sikre en bedre arbejdsgang på trods af, at der måske ikke er økonomi til at sikre en automatisk indberetning på området.

3.2 Forbedringstiltag i forhold til Ungedatabasen

Ungedatabasen er bygget op som et hændelsesbaseret system, hvor hele ansvaret for at hændelser og hændelsesforløb er korrekte ligger hos afsender af hændelserne. Så vidt vi er informeret er der ingen regeltjek og meget få opfølgninger.

Derudover er der områder af Ungedatabasen, hvor der ser ud til at mangle understøttelse af nødvendige detaljer for en korrekt forståelse i KUI.

Her anbefales en kombination af:

- Analyse af, om et hændelsesbaseret system kan understøtte KUI indsatsens behov for at se en reel status på en bestemt dato og en historik. Samt hvis det vurderes at et hændelsesbaseret system kan understøtte behovet, evt. en udvidelse af mængden af hændelser. Fx en hændelse ved første fremmøde på uddannelsen - eller løbende hændelser om, at den unge stadig er under uddannelse.
- Automatiske regeltjek af data kvaliteten og regelmæssige opfølgninger og kontrol. Eksempelvis på at en ung ikke kan være optaget på flere ungdomsuddannelser på samme tid i længere perioder. At en ung ikke kan stå som optaget på en uddannelse (og hverken har afsluttet eller afbrudt uddannelsen) i mere end x antal år osv.
- Evt. flere muligheder for at indberette nuancer til Ungedatabasen. Fx optagne unge, der hverken afbryder eller afslutter deres uddannelse, men bare aldrig dukker op. Unge der skal til optagelsesprøve og ikke består denne, eller ikke dukker op til denne osv.
- Eventuelt flere kilder (indberettere), så data også skal indberettes fra fx kommunernes KUI-løsninger, hvis de fx har mere korrekt viden om den unges nuværende beskæftigelse på arbejdsmarkedet.

3.3 Bedre tværgående fælles forståelse

Status på en ung i KUI-indsatsen er baseret på hændelser, der indberettes af forskellige medarbejdere på forskellige uddannelsesinstitutioner, gennem forskellige uddannelsesadministrative systemer. Hændelserne går derefter gennem Ungedatabasen, og bliver hentet af en KUI-løsning, der præsenterer og tolker på data.

At den status opfattes korrekt og efter hensigten af en medarbejder i den kommunale ungeindsats kræver en meget høj grad af fælles sprog og forståelse på tværs af forskellige typer uddannelsesinstitutioner, STIL og den kommunale KUI-indsats. Foruden beskæftigelsesindsatsen, forsvaret, SKAT og øvrige parter.

Derfor anbefales en kombination af

- Samarbejde omkring forståelsen af begreber og sprog. Hvad er forskellen på en afbrudt uddannelse, en afsluttet uddannelse, et afsluttet skoleforløb, et påbegyndt praktikforløb osv. Hvornår annullerer man en tidligere hændelse og hvornår gør man noget andet.
- Information til aftagere af oplysninger, fx et system som UNO-Ung, så det sikres at den tolkning, der lægges ned over data fra uddannelsesinstitutioner og UDB's side, er identisk med den tolkning der sker, når UNO-Ung henter data. Samt at der ikke sker en u hensigtsmæssig tolkning af data fra medarbejderne i KUI-indsatsen. Fx i form af sammenhængende beskrivelser af komplekse flows, der involverer mange parter.

3.4 Bedre understøttelse på tværs af kommuner

Der ser også ud til at være en problemstilling omkring kommunetilhørsforhold. I henhold til dokumentationen for UDB, notificerer de om hændelser til og med 10. klassetrin både til bopælskommune og skolekommune. Skolekommunen kan dog ikke hente data på den unge via CPR-opslag eller få information om andre hændelser, omkring den unge.

KOMB:T

Ungedatabasen skriver desuden, at deres forståelse af, hvilken kommune en ung er bosat i, er baseret på deres udtræk fra CPR.

Vi oplevede hos kommunerne en ret stor forvirring og usikkerhed i KUI-indsatsen omkring tilflyttede unge. Både i forhold til hvornår den unge reelt skiftede folkeregisteradresse og i forhold til, hvornår kommunen kunne se forskellige oplysninger omkring den unge.

Det er usikkert om der er et reelt problem, der kunne understøttes med ændringer i Ungedatabasens funktioner, eller det i højere grad drejer sig om et forståelsesproblem mellem Ungedatabasen og det modtagende system (Uno UNG) eller en manglende forventningsafstemning i forhold til de medarbejdere, der skal forholde sig til Uno UNGs udstilling af de tilflyttede unge.

Anbefalingen går derfor på at dette afdækkes. Derudover kan der evt. være behov for en juridisk afdækning af adgang til oplysninger om unge, der ikke bor i den kommune, hvor vejledningen gives.